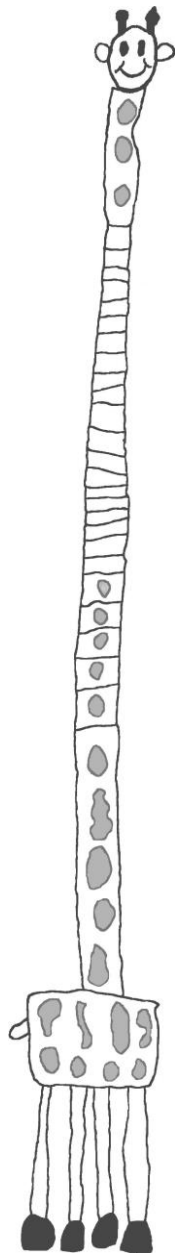

Školní vzdělávací program školní družiny

Základní škola Tvarožná Lhota, příspěvková organizace,

Tvarožná Lhota č. p. 275, 696 62 Strážnice

„Kdo si hraje, nezlobí“

Obsah

- 1. Identifikační údaje školy**
- 2. Charakteristika zařízení, ŠD**
 - 2.1 Charakteristika školy
 - 2.2 Charakteristika školní družiny
- 3. Provozní řád ŠD**
- 4. Ochrana a bezpečnost ve školní družině**
- 5. Charakteristika žáků**
- 6. Spolupráce s učiteli**
- 7. Spolupráce s rodiči**
- 8. Přihlášky do ŠD**
- 9. Úplata za zájmové vzdělávání ve školní družině**
- 10. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáky nadané**
- 11. Rozpis denní činnosti ve školní družině**
- 12. Docházka do ŠD**
- 13. Činnost ŠD**
- 14. Formy vzdělávání ŠD**
- 15. Obsah vzdělávání**
- 16. Materiální podmínky**
- 17. Ekonomické podmínky**
- 18. Personální podmínky**
- 19. Cíle školní družiny**
 - 19.1. Specifické cíle školní družiny s ohledem na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
- 20. Klíčové kompetence**
- 21. Dokumenty školní družiny**
- 22. BOZP**

1. Identifikační údaje školy

Název vzdělávacího programu:

Školní vzdělávací program zájmového vzdělávání

Motivační název:

„Kdo si hraje, nezlobí“

Předkladatel

název školy Základní škola Tvarožná Lhota, příspěvková organizace,

Tvarožná Lhota č.p. 275, 696 62 Strážnice

adresa školy Tvarožná Lhota č.p. 275, 696 62 Strážnice

ředitelka Mgr. Helena Handlová

kontakty Mgr. Helena Handlová

telefon 725 975 940, 725 975 943

e-mail skola@tvarozna-lhota.cz

www www.skolatvaroznalhota.cz

IČO 72554304

IZO ZŠ 181 036 312

IZO ŠD 181 036 525

REDIZO 691 004 111

Autor ŠVP Mgr. Marie Supová, vychovatelka ŠD

Zřizovatel školy Obec Tvarožná Lhota

Adresa Tvarožná Lhota 190, 696 62 Strážnice

Kontakty 518 337 726, 602 456 734

e-mail starosta@tvarozna-lhota.cz

www <http://www.tvarozna-lhota.cz>

Platnost od 06. 10. 2021

Účinnost od 06. 10. 2021

Mgr. Helena Handlová, ředitelka školy

Mgr. Marie Supová, vychovatelka

2. Charakteristika školní družiny

2.1 Charakteristika školy

Základní škola Tvarožná Lhota je umístěná v klidné části obce. V okolí školy se nachází obecní úřad, kostel, mateřská škola a sportovní hala, která žákům slouží nejen v době vyučování, ale i jako prostor pro trávení volného času a k realizaci volnočasových sportovních aktivit.

Základní škola Tvarožná Lhota je školou málotřídní se třemi třídami- pěti postupnými ročníky a jedním oddělením školní družiny. Nachází se v podhůří Bílých Karpat, uprostřed malebné vesnice na Slovácku.

Součástí školy je školní družina. Jídelna je součástí MŠ, kde mají žáci ZŠ zajištěnou stravu.

2.2 Charakteristika školní družiny

Školní družina má 1 oddělení, které je součástí Základní školy. Školní družina je zřízena pro žáky 1. – 5. ročníku. Je to školské zařízení výchovy mimo vyučování a tvoří mezistupeň mezi školní výukou a výchovou v rodině. Pedagogická činnost ve školní družině má svá specifika, je zcela samostatnou oblastí výchovně vzdělávací činnosti a řídí se specifickými požadavky a pravidly pedagogiky volného času. Zabezpečuje odpočinek, rekreaci, zájmovou a vzdělávací činnost žáků. Žáci školní družiny využívají k pohybovým aktivitám školní zahradu a sportovní halu, která je součástí Obecního domu ve Tvarožné Lhotě.

3. Provozní řád ŠD

Školní družina je otevřena denně od pondělí do pátku. Jedná se o přímou práci s dětmi. Každý den je prováděna pravidelná evidence žáků.

4. Ochrana a bezpečnost ve školní družině

Žáky vyzvedává vychovatelka po vyučování ve třídě a společně odchází do školní družiny. Poté se žáci převlékají do pohodlného oblečení a odcházejí na oběd do školní jídelny. Na začátku školního roku jsou žáci poučeni o bezpečnosti a společenských normách v prostorách ZŠ, ŠD, ŠJ, na školní zahradě, ve sportovní hale, při společných vycházkách a akcích. Poučení žáků je zapsáno na začátku školního roku do třídní knihy ŠD. Žáci jsou povinni z hlediska zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dodržovat Vnitřní řád školní družiny, předpisy a pokyny školy k ochraně svého zdraví a bezpečnosti, s nimiž byli seznámeni.

Vychovatelka zajistí, aby všichni žáci byli poučeni o možném ohrožení svého zdraví a bezpečnosti při všech činnostech a aktivitách, kterých se zúčastní v rámci školní družiny. Žáci jsou také seznámeni s konkrétními pokyny, právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví a se zásadami bezpečného chování, s možnými riziky a odpovídajícími následnými opatřeními, se kterými se mohou žáci setkat ve škole, v okolí školy a mimo školu. Jedná se např. o nebezpečí od cizích lidí,

nebezpečí násilí popř. šikany. Zároveň jsou žáci také poučeni o bezpečnosti v silničním provozu při příchodu a odchodu ze školy.

Během pobytu ve školní družině nesmí žák sám opustit školní budovu nebo prostory, kde se nachází (zahradka, hřiště, sportovní hala).

Vychovatelka zodpovídá za bezpečnost všech žáků při aktivitách a činnostech školní družiny. Žáci jsou vedeni k takovému chování, které neohrožuje nijak je samotné, ani ostatní.

S veškerými věcmi ve školní družině žáci zacházejí opatrně a každou způsobenou škodu nebo ztrátu ihned nahlásí paní vychovatelce.

Během pobytu ve školní družině jsou žáci povinni se přezouvat do vhodné obuvi, např. papuče nebo cvičky. Taktéž při pobytu na školní zahradě se převlékají do sportovního oblečení, vhodného k vykonávané činnosti.

Žák je povinen okamžitě nahlásit vychovatelce úraz svůj nebo spolužáka.

Drobné úrazy jsou zaznamenány v knize úrazů, která je umístěná ve sborovně a sděleny rodičům buď písemně, nebo telefonicky. Náhlá nemoc, bolest nebo nevolnost je telefonicky oznámena zákonnému zástupci.

V případě úrazu jsou žáci opětovně poučeni o prevenci bezpečnosti.

Žáci mají přísný zákaz nosit do školní družiny věci nebezpečné pro život a zdraví své a ostatních.

Lékárnička první pomoci je umístěna ve sborovně a na chodbě školy.

5. Charakteristika žáků

Program školní družiny je koncipován pro maximálně 25 žáků 1. – 5. ročníku.

6. Spolupráce s učiteli

Spolupráce všech pedagogických pracovníků je velmi dobrá. Navzájem si sdělují informace a poznatky týkajících se všech žáků. Spolupracují také při organizování společných akcí.

7. Spolupráce s rodiči

Spolupráce s rodiči je na dobré úrovni. Vychovatelka pravidelně informuje zákonné zástupce o chování žáků a domlouvají se na postupu při jejich výchově a vzdělávání. Případné problémy řeší vychovatelka s rodiči diskrétně.

8. Přihlášky do ŠD

Písemnou přihlášku do školní družiny je nutno podat do prvního týdne měsíce září. Přihlásit nebo odhlásit se lze i v průběhu školního roku dle obsazenosti školní družiny. Odhlášení žáka ze školní družiny podají zákonní zástupci vychovatelce písemně. O vyloučení žáka ze školní družiny rozhoduje

ředitelka školy. O vyloučení je jednáno v krajním případě při porušování kázně, pořádku a při ohrožování zdraví a bezpečnosti ostatních žáků. Zákonným zástupcům se vyloučení žáka sděluje písemnou formou.

9. Úplata za zájmové vzdělávání ve školní družině

Na uhrazení pobytu žáka ve školní družině se podílejí zákonní zástupci úplatou, jejíž výši a způsob placení stanovuje ředitelka školy. Poplatek za školní družinu vybírá hotovostně hlavní pokladní školy, a to půlročně v měsíci září a v únoru. Platba je dána vnitřním předpisem „Úplata za zájmové vzdělávání ve ŠD“. Úplata může být snížena nebo prominuta rozhodnutím ředitelky školy v souladu s vyhláškou o zájmovém vzdělávání č. 74/2005 Sb. v platném znění.

10. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáky nadané

Vychovatelka školní družiny úzce spolupracuje se školským poradenským pracovištěm, především při stanovení vhodných forem integrace a forem práce. Je seznámena se závěry odborného posudku žáka vydaného školským poradenským zařízením. Taktéž probíhá intenzivní spolupráce se zákonnými zástupci u žáků se zdravotním hendikepem. Je zohledněno přiměřené zatížení v případě pohybových aktivit a vycházek. Třídní učitelé a zákonní zástupci jsou povinni vychovatelku informovat o všech změnách zdravotního stavu žáka. Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami je v souladu správnými předpisy umožněno působení asistenta pedagoga.

Žáci se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním

Z důvodu zdravotního postižení nebo zdravotního znevýhodnění žáků je třeba uplatňovat kombinaci speciálně pedagogických postupů. Tyto metody nacházejí uplatnění zejména při rozvíjení rozumových schopností, orientačních dovedností, zlepšování sociální komunikace a dalších specifických dovedností žáků.

Žáci se sociálním znevýhodněním

Tito žáci pocházejí ze sociálně, kulturně nebo jazykově odlišného prostředí. Žáci se obtížněji integrují díky svým jazykovým odlišnostem, různým hodnotovým žebříčkům či celkovému stylu života. Vychovatelka se orientuje v rodinném prostředí žáků a volí vhodné přístupy, které ve školní družině vytváří příznivé společenské klima. Využívá individuální či skupinové péče, volí odpovídající metody a formy práce, komunikuje a spolupracuje s odborníky.

Žáci mimořádně nadaní

Usilujeme o maximální využití potenciálu žáků a snažíme se je podporovat v jejich osobnostně - sociálním rozvoji. K rozvíjení talentu přispívá rovněž zájmová činnost.

11. Rozpis denní činnosti ve školní družině

Pondělí	převzetí žáků po vyučování /kontrola docházky	hygiena / oběd/ pravidla stolování	fyzicky a psychicky nenáročná činnost / odpočinek	výchovná, vzdělávací, tělovýchovná činnost	svačina / pitný režim	pohybové činnosti, aktivity organizované i spontánní, zájmové
Úterý	převzetí žáků po vyučování /kontrola docházky	hygiena / oběd/ pravidla stolování	fyzicky a psychicky nenáročná činnost / odpočinek	výchovná, vzdělávací, tělovýchovná činnost	svačina / pitný režim	pohybové činnosti, aktivity organizované i spontánní, zájmové
Středa	převzetí žáků po vyučování /kontrola docházky	hygiena / oběd/ pravidla stolování	fyzicky a psychicky nenáročná činnost / odpočinek	výchovná, vzdělávací, tělovýchovná činnost	svačina / pitný režim	pohybové činnosti, aktivity organizované i spontánní, zájmové
Čtvrtek	převzetí žáků po vyučování /kontrola docházky	hygiena / oběd/ pravidla stolování	fyzicky a psychicky nenáročná činnost / odpočinek	výchovná, vzdělávací, tělovýchovná činnost	svačina / pitný režim	pohybové činnosti, aktivity organizované i spontánní, zájmové
Pátek	převzetí žáků po vyučování /kontrola docházky	hygiena / oběd/ pravidla stolování	fyzicky a psychicky nenáročná činnost / odpočinek	výchovná, vzdělávací, tělovýchovná činnost	svačina / pitný režim	pohybové činnosti, aktivity organizované i spontánní, zájmové

12. Docházka do ŠD

Docházka do školní družiny je stanovena dobou, určenou zákonnými zástupci žáka na přihlášce do školní družiny, případně je možné ji v průběhu roku písemně změnit. V daném čase odchodu vychovatelka upozorní žáka a žák opouští školní družinu. Bez svolení žák sám neopouští školní družinu. O změně odchodu ze školní družiny informují zákonní zástupci žáka vychovatelku písemně zápisem do sešitu pro školní družinu.

Žáci odchází ze školní družiny dle údajů v zápisním lístku. V případě nevyzvednutí žáka ve stanovené době, zůstává žák s vychovatelkou ve školní družině do příchodu rodičů nebo do 16.30h.

V případě, že nedojde k vyzvednutí žáka ze školní družiny do konce provozní doby, vychovatelka by měla postupovat následujícím způsobem:

- Vychovatelka telefonicky kontaktuje zákonného zástupce nebo jím pověřenou osobu, a to v případě potřeby i opakovaně. Pokud se podaří zákonného zástupce nebo jím pověřenou osobu kontaktovat, domluví vychovatelka čas a místo předání žáka.

- V případě, že se vychovatelce opakovaně nepodaří telefonicky kontaktovat zákonného zástupce ani jím pověřenou osobu, anebo že zákonný zástupce nebo jím pověřená osoba při telefonickém kontaktu sdělí, že zákonný zástupce ani jím pověřená osoba nemůže žáka v přiměřené době ze školní družiny vyzvednout, kontaktuje vychovatelka za účelem zajištění přiměřené péče o žáka zástupce obecního úřadu jako orgán sociálně-právní ochrany dětí, v jehož obvodu se školní družina nachází. O kontaktování zástupce obecního úřadu pořídí vychovatelka záznam.

13. Činnost ŠD

Činnost školní družiny se řídí celoročním plánem, skladbou zaměstnání. Vliv na činnost je dána prostorem a počasím. Školní družina slouží převážně k odpočinku a k rekreaci žáka po vyučování, vyžití v přírodě a na školní zahradě, k rozvíjení dovedností žáka a sebevzdělávání. Žáci se ve školní družině mají možnost podílet na přípravě vystoupení pro veřejnost a své výtvarné práce vystavují na nástěnce hlavní chodby ZŠ.

14. Formy vzdělávání ŠD

Dobu, kterou žáci pobývají ve školní družině, mohou využívat k rozvíjení svých vlastních zájmů.

Zájmové vzdělávání probíhá v následujících aktivitách:

Pravidelná činnost

Je dána týdenní skladbou zaměstnání a představuje zejména organizované aktivity zájmového vzdělávání:

- výtvarná a pracovní činnost
- dramatická a hudební výchova
- sportovní aktivity
- odpočinkové činnosti
- rekreační činnosti
- příprava na vyučování formou didaktických her

Spontánní činnost

Vychází z denní skladby činností ve školní družině (četba, poslechové činnosti, klidové činnosti, samostatná četba knih a časopisů, relaxace na koberci, rozhovory s žáky).

Nejdůležitějším prostředkem práce ve školní družině je hra, která přináší kladné emoce a navozuje nové zážitky. Hra umožňuje dětem vstupovat do různých rolí, situací a vztahů. Posiluje u dětí fantazii, tvořivost, vytrvalost při překonávání překážek a navozuje nejrůznější emoce: napětí a uvolnění, smutek a radost, vzrušení a uklidnění, nadšení. Hra napomáhá rozvoji nejrůznějších složek osobnosti dítěte –

samostatnosti, zodpovědnosti, tvořivosti, rozhodnosti, schopnosti spolupráce, taktického myšlení i plánování, učí žáky vyrovnávat se s překážkami. Nabízí možnost cenných zpětných vazeb – účastník poznává lépe vlastní osobnost i své místo ve skupině.

Školní družina není pokračováním vyučování, má svá specifika- odpočinek, rekreaci i zájmové činnosti. Tomu odpovídá i náplň odpoledních činností.

15. Obsah vzdělávání

Ve školní družině se zaměřujeme především na osobnostní a sociální výchovu a výchovu k trávení volného času. V návaznosti na školní vzdělávací program se snažíme nejen o rozvoj všech klíčových kompetencí, ale také o rozvíjení komunikačních a sociálních dovedností.

Obsah vzdělávání je orientačně členěn do těchto výchovně vzdělávacích oblastí:

1. Místo, kde žijeme

Poznávání nejbližšího okolí, organizace školy, družiny, určení významných objektů, jejich návštěvy (knihovna, obecní úřad) orientace v prostoru a čase, odhadování vzdálenosti v čase, vyprávění a historie o naší obci. Věnujeme se dopravní výchově. Pomáháme u žáků vytvářet vztah ke svému bydlišti, k naší zemi.

2. Lidé kolem nás

Osvojení zásad vhodného a společenského chování, tolerance, empatie, vzájemná úcta, komunikace slovní i mimoslovní, dodržování pravidel stolování, předcházení šikaně, zařazení prvků mediální výchovy (kompetence k řešení problému). Seznamujeme žáky s významem pravidel nejen při hře, ale také v životě, věnujeme se základním právům a povinnostem každého člověka. Učíme žáky všimnout si svého okolí a rozpoznávat problémové situace.

3. Lidé a čas

Budování a dodržování správného režimu, vytváření pravidelných návyků, umět využít správně a účelně svůj volný čas – základy pro využívání smysluplných volnočasových aktivit (kompetence k trávení volného času). Společně se žáky se seznamujeme s významem času, vývojem života a společnosti. Učíme se orientaci v dějích a čase.

4. Rozmanitost přírody

Vycházky a pobyty v přírodě, pozorování změn, využití knih a encyklopedií, výtvarné zpracování, ekologická výchova (ochrana přírody). Sledujeme rozmanitost živé i neživé přírody a vliv lidské činnosti na přírodu. Věnujeme se významu ochrany přírody a životního prostředí.

5. Člověk a jeho zdraví

Poznávání sebe sama, poučení a péče o zdraví a nemocech, zdravotní prevence, osobní hygiena a čistota, poučení o úrazech a jejich předcházení, pohybové hry, dodržování pitného režimu (kompetence komunikativní, sociální a interpersonální, občanské). Vedeme žáky k odpovědnosti za

své zdraví a zdraví ostatních. Do okruhu témat činnosti ve školní družině jsou zařazena také průřezová témata a to především týkající se osobnostní a sociální výchovy, environmentální výchovy, multikulturní a mediální výchovy.

16. Materiální podmínky

Školní družina má jedno oddělení, které je vybaveno herním koutem. Prostor umožňuje svým vybavením odpočinek, soukromí i zájmové a hrací aktivity. Pro zájmové činnosti a společné hry žáci využívají plochu na koberci a pracovní koutky. Školní družina využívá také sportovní halu, hřiště, školní zahradu a učebnu výpočetní techniky. Na vycházky chodíme do blízkého okolí naší školy.

17. Ekonomické podmínky

Poplatek z výběru úplaty za zájmové vzdělávání je využíván na materiální vybavení a provozní náklady ŠD. Ředitelka školy, podle vyhlášky č.74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání v platném znění a podle ustanovení školského zákona č. 561/2004 Sb., v platném znění, rozhodne o snížení nebo prominutí poplatku.

18. Personální podmínky

Vychovatelka ve školní družině se snaží vytvořit příznivé sociální klima. Vybranými aktivitami vzbuzuje u žáků zájem o jednotlivé činnosti, podporuje rozvoj sebevědomí a dalších pozitivních stránek osobnosti. Spolupracuje s třídními učitelkami a vedením školy.

Další sebevzdělávání vychovatelky:

- samostudium odborné literatury
- sledování nových trendů v oblasti zájmového vzdělávání
- účast na akreditovaných kurzech a dalším vzdělávání pedagogů

19. Cíle školní družiny

Cíle zájmového vzdělávání jsou v souladu s obecnými cíli vzdělávání, které vymezuje § 2 školského zákona č. 561/2004 Sb., a navazuje na cíle stanovené školním ŠVP vlastní ZŠ.

- Výchova ke zdravému životnímu stylu.
- Posilování komunikativních dovedností tvořících základ sociálních dovedností (naslouchat, poslouchat, rozhodovat se, aplikovat, přesvědčovat).
- Učit se odpovědnosti za svoje chování, hodnotit objektivně, přijímat důsledky svého chování.
- Získání všeobecného přehledu (v návaznosti na učivo 1. stupně)
- Získání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochrana. Dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví.
- Rozvíjení dovedností, pohybových schopností s přihlédnutím na nadání a tělesnou zdatnost dětí.

19.1. Specifické cíle školní družiny s ohledem na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
Základní škola Tvarožná Lhota pozitivně přistupuje k problematice integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Je nutná úzká spolupráce školy, žáka, jeho zákonných zástupců a školského poradenského zařízení. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou zohledňováni volbou činností přiměřených jejich možnostem. Žákům je věnována individuální péče.

20. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj, které žáci získávají v průběhu několikaleté docházky do školní družiny. Budou se prolínat všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

Kompetence k učení

Učí se s chutí, práci dokončí, klade si otázky, hledá na ně odpověď, získané vědomosti dává do souvislostí, uplatňuje v praktických situacích a dalším učení.

Kompetence k řešení problému

Všímá si dění okolo, snaží se řešit situace, při jejich řešení užívá logické postupy, chápe, že vyhýbání se řešení problému nevede k cíli. Započaté činnosti dokončuje.

Kompetence komunikativní

Ovládá řeč, vyjadřuje sdělení, myšlenky, otázky, kultivovaně komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými.

Kompetence sociální a personální

Samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu, spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřídit, respektuje jiné, je tolerantní.

Kompetence občanské

Učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem, uvědomuje si práva svá i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí (přírodní, společenské), dbá na své osobní zdraví i zdraví druhých.

Kompetence pracovní

Žák používá bezpečně a účinně svěřené nástroje, vybavení a materiály. Dodržuje vymezená pravidla, především v souvislosti s bezpečností práce. Dokončí rozdělanou práci. Udržuje pořádek kolem sebe.

Kompetence k trávení volného času

Žáci se aktivně podílí na tvorbě plánu činností, umí nakládat se svým volným časem, umí si zvolit vhodnou činnost, má své vyhraněné zájmy a záliby, umí říci ne nevhodným nabídkám.

21. Dokumenty školní družiny

- ŠVP ŠD
- Vnitřní řád školní družiny
- Doklady o přijetí (příhláška)
- Třídní kniha (přehled výchovně vzdělávací práce, docházka)

22. BOZP

Vychovatelka školní družiny na začátku školního roku všechny žáky seznámí s nebezpečím ohrožujícím jejich zdraví a bezpečnost při pobytu ve školní družině, při přecházení do školní jídelny a do šaten, při hrách na školní zahradě, hřišti, ve sportovní hale a při pobytu po místních komunikacích. Rodiče jsou seznámeni s vnitřním řádem školní družiny.

Projednáno pedagogickou radou dne _____

Schváleno školskou radou dne _____